

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/70/2013
Identifikačné číslo spisu:	6112011014
Dátum vydania rozhodnutia:	02.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6112011014.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Richarda Bureša na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2014 v trestnej veci obvineného C. P. pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Ľubomíra Müllera, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 22. júla 2013, sp. zn. 23 Tos 63/2013, podľa § 368 ods. 1, ods. 2 a § 381 z dôvodu § 382 písm. f/ Tr. por. č. 301/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného C. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Uznesením samosudcu Okresného súdu Banská Bystrica z 3. júna 2013, sp. zn. 1 Nt 58/2012 bol podľa § 399 ods. 2 Tr. por. č. 301/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006 zamietnutý návrh odsúdeného C. P. na povolenie obnovy konania v trestnej veci bývalého Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 T 68/1983, v ktorej bol rozsudkom z 10. júna 1983, právoplatným 22. júna 1983 uznaný za vinného z trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku na tom skutkovom základe, že

odmietol prevziať povolávací rozkaz Okresnej vojenskej správy Martin, podľa ktorého mal nastúpiť náhradnú vojenskú službu 4. októbra 1982 k Vojenskému útvaru 1745 Výsočany a keď za to nebol stíhaný a dňa 14. marca 1983 mu bol opäť dávaný povolávací rozkaz Okresnou vojenskou správou Martin, k výkonu náhradnej vojenskej služby s nástupom 1. apríla 1983 u VÚ 9376 Vimperk, tento odmietol prevziať a z OVS ušiel a nenastúpil výkon náhradnej vojenskej služby, hoci vedel kedy a kde má nastúpiť.

Za to mu bol podľa § 269 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka so zaradením pre jeho výkon do prvej nápravnovýchovnej skupiny a tento aj so zarataním väzby od 21. apríla 1983 do 22. júna 1983 vykonal 21. apríla 1984.

Uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, lebo ho obvinený napadol sťažnosťou, ktorú Krajský súd v Trenčíne z 22. júla 2013, sp. zn. 23 Tos 63/2013 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol ako nedôvodnú.

Proti uzneseniu krajského súdu podal 21. septembra 2013 obvinený C. P. prostredníctvom obhajcu dovolanie, v ktorom neuviedol žiadny dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Avšak podľa jeho názoru, okresný (prvostupňový) súd rozhodol v tejto veci v nesprávnom zložení lebo v pôvodnom konaní rozhodoval senát vojenského obvodového súdu a o jeho návrhu na povolenie obnovy konania rozhodoval samosudca, čo nie je v súlade s ustanovením § 397 ods. 2 Tr. por. Zo strany prvostupňového súdu i krajského (sťažnostného) súdu došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu. Hoci si je vedomý, že bežne sa vo veciach obnovy konania dovolacie konanie nevykonáva, výnimky môžu existovať, pokiaľ chybným rozhodnutím došlo k závažnému porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) - čo sa v tejto veci stalo. Zároveň má za to, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru, článku 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k tomuto Dohovoru (ďalej len „Protokol č. 7“), článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“). V tejto súvislosti dal dovolaciemu súdu do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) zo 6. októbra 2011, č. II. ÚS 284/2011 - 25, ako i rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyššieho súdu“) z 13. marca 2012, sp. zn. 4 Tdo 58/2011 a 9. júla 2013, sp. zn. 4 Tdo 71/2012. Ďalej podľa názoru dovolateľa nezákonnosť v jeho veci je možné riešiť podľa článku 4 ods. 2 Protokolu k Dohovoru, podľa ktorého sa za podklad k obnove konania posudzuje i podstatná chyba v predchádzajúcom konaní, pričom túto normu vyššej právnej sily aplikovali viaceré české a slovenské súdy, keď povoľovali obnovu konania v obdobných prípadoch, v ktorých povolanci z minulého režimu kvôli svojmu svedomiu, či náboženskému vyznaniu odopreli vykonať vojenskú službu a k tomu uviedol rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, krajských súdov Českej republiky s tým, že na požiadanie dovolacieho súdu predloží ďalší zoznam rozhodnutí českých a slovenských súdov. Z nich je zrejmé, že nie je správne odkazovať dovolateľa na iné procesné prostriedky, keď také neexistujú. Dovolateľ pritom pripomína aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v ktorej sa opakovane uvádza, že perzekúcia za odoprenie vojenskej služby z náboženských dôvodov je porušením článku 9 Dohovoru, hoci by šlo len o jediné odsúdenie z tohto dôvodu. Preto je žiaduce, aby rozhodovacia prax miestnych súdov bola v súlade s touto judikatúrou. V závere dovolania dovolateľ konštatuje, že hoci by bolo možné mať námietky proti priamej aplikácii ustanovenia § 394 ods. 4 Tr. por., jeho použitie per analogiam je v súlade s jeho poslaním a keď ním uvedené kauzy v iných veciach sú obsahovo totožné s jeho prípadom. Dovolateľ navrhol zrušiť uznesenie krajského i okresného súdu a aby najvyšší súd sám jeho návrhu vyhovel.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, ktorej prokurátor navrhol toto podanie odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. s tým, že dovolanie proti obnove konania nie je prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí po predbežnom preskúmaní veci dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu - právoplatnému uzneseniu krajského a okresného súdu, proti ktorým to zákon neprípúšťa a dovolanie neobsahuje ani žiadny dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Dovolanie podané v čase (21. septembra 2013), keď ešte obvinený nemal zvoleného obhajcu (stalo sa tak až 29. októbra 2013, č.l. 71 spisu sp. zn. 1 Nt 58/2012) je formálny nedostatok, ktorý nebolo potrebné, vzhľadom na obsah dovolania naprávať. Z dovolania je totiž zrejmé, že dovolateľ si uvedomuje, že účinný a platný Trestný poriadok č. 301/2005 Z.z. neumožňuje úspešne podať dovolanie proti rozhodnutiu o povolení, či nepovolení obnovy konania. Za daného stavu veci je zrejmé, že doplnenie dovolania by neprinieslo nápravu, čo do jeho obsahu v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 379 ods. 1 Tr. por.

K uvedenému je potrebné uviesť, že proti pôvodnému rozsudku Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica z 10. júna 1983, sp. zn. 1 T 68/1983 nebolo podané odvolanie a tento 22. júna 1983 nadobudol právoplatnosť. Obvinený C. P. nevyužil ani zákonnú možnosť podať návrh na prieskumné konanie tohto

rozsudku, podľa zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/1990 Zb.

Pokiaľ ide o dovoláciu námietku nesprávneho zloženia senátu okresného súdu pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania, táto nie je dôvodná. Podľa § 567 ods. 3 Tr. por. ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu konania, vydal v prvom stupni už nejestvujúci súd, rozhodne o návrhu na obnovu konania ten súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vecne a miestne príslušný. Podľa § 567d ods. 1 Tr. por. v konaniach začatých pred 1. aprílom 2009 na bývalých vojenských súdoch pokračujú súdy uvedené v osobitnom zákone a tým je v danom prípade Okresný súd Banská Bystrica. Podľa § 349 ods. 1 Tr. por. č. 301/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006, podľa ktorého samosudca vykonáva konanie o prečinoch a zločinoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje osem rokov. Podľa § 397 ods. 2 Tr. por. o návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré skončilo právoplatným rozhodnutím súdu, rozhoduje iný samosudca alebo iný senát súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni. V danom prípade, keďže podľa § 269 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. bolo možné páchatelovi uložiť trest odňatia slobody na 1 rok až 5 rokov, konal zákonný sudca - samosudca Okresného súdu Banská Bystrica, čo je v súlade s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 284/2011 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Tdo 58/2011. Rovnako tak správne a v súlade so zákonom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. o sťažnosti obvineného rozhodoval ako vecne a miestne príslušný Krajský súd v Trenčíne.

Z citovaného Nálezu a rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že odmietnutie dovolania ako neprípustného neprichádza do úvahy v prípadoch, keď o veci rozhodol vecne a miestne nepríslušný súd (§ 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) i napriek tomu, že nejde o rozhodnutie podľa § 368 ods. 2 Tr. por. Uvedené sa na daný prípad nevzťahuje, pričom z napadnutých rozhodnutí a predloženého spisového materiálu (spis Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 Nt 58/2012 a kópia archívneho spisu pôvodného Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 T 68/1983) je zrejmé, že vo veci nekonali a nerozhodovali sudcovia, ktorí boli činní v pôvodnej veci.

Pretože obvinený C. P. v dovolaní neuviedol žiaden dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por., najvyšší súd v rámci predbežnej prieskumnej povinnosti nezistil také porušenie zákona alebo také porušenie ustanovení o konaní predchádzajúce jeho vydaniu, ktoré by bolo dôvodom dovolania podľa § 371 Tr. por., preto bolo potrebné podané dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Najvyšší súd, ako súd dovolací však zistil, že dovolanie bolo podané aj proti rozhodnutiu - uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, proti ktorému dovolanie nie je prípustné podľa § 382 písm. f/ Tr. por. vo vzťahu k ustanoveniu § 368 ods. 2 Tr. por., v ktorom sú taxatívne uvedené rozhodnutia, proti ktorým je prípustné podať dovolanie, čo je bližšie vymedzené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 Tdo 5/2006 (uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2007, por. č. 19, strana 20).

Dovolacie návrhy obvineného týkajúce sa opätovného posúdenia vykonaných dôkazov v pôvodnom konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, čo malo podľa jeho názoru za následok závažné porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru a súčasne k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru, článku 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k tomuto Dohovoru, článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy, najvyšší súd nepovažuje za opodstatnené.

Okresný i krajský súd v napadnutých uzneseniach tieto návrhy správne vyhodnotili ako nedôvodné k povoleniu obnovy konania. V dostatočnom rozsahu v nich poukázali na všetky rozhodujúce skutočnosti, pre ktoré zamietli návrh obvineného. Najvyšší súd sa stotožnil s týmito uzneseniami a preto v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci podľa § 382 písm. f/ Tr. por., odmietol dovolanie obvineného C. P., pretože bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.